

TEST LEKSYKALNO – GRAMATYCZNY

W zadaniach od 2. do 6. zakreśl jedną poprawną możliwość (A, B, C, D) uzupełnienia zdań.

Zadanie 2. (1 pkt)

..... Caesar militibus Romanis praeerat.

- A. bello Gallico
- B. bella Gallica
- C. belli Gallici
- D. bellum Gallicum

Zadanie 3. (1 pkt)

Haec etiam acerba sunt.

- A. auditum
- B. auditu
- C. audita
- D. auditum

Zadanie 4. (1 pkt)

Nihil est velocius.

- A. annum
- B. annis
- C. anni
- D. annus

Zadanie 5. (1 pkt)

Accepi omnes epistulas, quae a te

- A. mittuntur.
- B. mittebantur.
- C. missae erant.
- D. missae sunt.

Zadanie 6. (1 pkt)

Non omnes mirantur amanti.

- A. eisdem
- B. eadem
- C. eidem
- D. eodem

W zadaniach od 7. do 11. zakreśl jedną możliwość (A, B, C, D) poprawnego uzupełnienia zdania, tak aby zachować znaczenie zdania wyjściowego.

Zadanie 7. (1 pkt)

Templa antiqua columnas habent.

Templis antiquis

- A. columnae fuerunt.
- B. columnae sunt.
- C. columnae erant.
- D. columna est.

Zadanie 8. (1 pkt)

Commune periculum omnibus civibus depellendum est.

Omnes cives commune periculum

- A. depellunt.
- B. depellere debuerunt.
- C. depellere debent.
- D. depulsi sunt.

Zadanie 9. (1 pkt)

Magister dixit: „Discipulus meus bene recitat”.

Magister dixit,

- A. discipulum meum bene recitare.
- B. discipulum suum bene recitare.
- C. discipulum eum bene recitare.
- D. discipulum eius bene recitare.

Zadanie 10. (1 pkt)

Leonem bestiarum regem putamus.

.....putatur.

- A. Leo regem bestiarum
- B. Leonem rex bestiarum
- C. Leo rex bestiarum
- D. Leone rege bestiarum.

Zadanie 11. (1 pkt)

Spartacus in primo agmine occisus est.

Scivistis Spartacum in primo agmine dimicantem

- A. occisum est.
- B. occisi esse.
- C. occidisse.
- D. occisum esse.

Zadanie 12. (5 pkt)

Uzupełnij poniższą tabelkę, przyporządkowując kolejnym zdaniom podrzędnym (1.,2.,3.,4.,5.) litery odpowiadające nazwom, które określają typ zdania A, B, C, D, E, F.

1. Dum haec geruntur, Caesari nuntiatum est equites Ariovisti propius tumulum accedere.
2. Omnem aciem suam carris circumdederunt, ne qua spes in fuga relinqueretur.
3. Camenis eum lucum sacravit, quod earum ibi concilia cum coniuge sua Egeria essent.
4. Si quid de his rebus dicere vellet, feci potestatem.
5. Iam res Romana adeo erat valida, ut cuilibet finitimarum civitatum bello par esset.

- A. zdanie celowe
- B. zdanie dopełnieniowe
- C. zdanie skutkowe
- D. zdanie czasowe
- E. zdanie przyczynowe
- F. zdanie warunkowe

numer zdania	litera oznaczająca typ zdania
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

Zadanie 13. (5 pkt)

Zdecyduj, czy definicje zamieszczonych niżej pojęć są zgodne z prawdą (Verum), czy niezgodne (Falsum). W odpowiednie miejsce tabeli wpisz właściwy kwalifikator „V” lub „F”.

lp.	pojęcie	definicja	kwalifikator
1.	optymalny	najlepszy	
2.	weryfikować	nadawać znaczenie	
3.	agrarny	rolny	
4.	bilateralny	dwustronny	
5.	recesja	rozwój	

ROZUMIENIE TEKSTU CZYTANEGO

Przeczytaj uważnie poniższy tekst.

C. Nepos, *Epaminondas* 9

Epaminondas extremo tempore imperator apud Mantineam cum acie instructa audacius instaret hostes, cognitus a Lacedaemoniis, quod in unius pernicie eius patriae sitam putabant salutem, universi in unum impetum fecerunt neque prius abscesserunt quam magna caede multisque occisis fortissime ipsum Epaminondam pugnantem, sparo minus percussum, concidere viderunt. Huius casu aliquantum retardati sunt Boeotii, neque tamen prius pugna excesserunt quam repugnantes profligarunt. At Epaminondas cum animadverteret mortiferum se vulnus accepisse simulque, si ferrum, quod ex hastili in corpore remanserat, extraxisset, animam statim emissurum, usque eo retinuit, quod renuntiatum est vicisse Boeotios.

Epaminondas, - ae - wódz Beotów

Lacedaemonii, - orum – Spartanie

Boeotii, - orum, *Beoci*, mieszkańcy Beocji

Zadanie 14. (5 pkt)

Na podstawie informacji zawartych w tekście zdecyduj, czy podane zdanie jest zgodne (V), czy niezgodne (F) z treścią tekstu. Zakreśl właściwą odpowiedź.

1. Epaminondas, ustawivszy szyki, zaatakował wrogów.	V	F
2. Został przez nich rozpoznany po uzbrojeniu.	V	F
3. Lacedemończycy zaatakowali wodza Beotów.	V	F
4. Beoci zdecydowanie ruszyli do walki, aby ochronić swego wodza.	V	F
5. Epaminondas ciężko ranny, umarł na wieść o klęsce Beotów.	V	F

W zadaniach od 15. do 19. zakreśl to znaczenie słowa spośród czterech możliwych (A, B, C, D), w jakim wystąpiło ono w tekście.

Zadanie 15. (1 pkt)

extremus, - a, - um

- A. najwyższy
- B. niezwykły
- C. tragiczny
- D. ostatni

Zadanie 16. (1 pkt)

impetus, impetus

- A. pęd
- B. napad
- C. natarcie
- D. zapal

Zadanie 17. (1 pkt)

percutio, percutere, percussi, percussum

- A. wzruszyć
- B. wstrząsnąć
- C. ugodzić
- D. przewiercić

Zadanie 18. (1 pkt)

anima, animae

- A. cień
- B. serce
- C. wiatr
- D. duch

Zadanie 19. (1 pkt)

renuntio, renuntiare, renuntiavi, renuntiatum

- A. odwoływać
- B. oświadczać
- C. wypowiadać
- D. oznajmić

PRZEKŁAD TEKSTU

Zadanie 20. (40 pkt)

Dokonaj przekładu na język polski jednego z dwóch podanych niżej fragmentów dzieł autorów klasycznych.

Tekst nr 1

M. T. Cicero, *In Verrem II*, lib. IV 117-119

Urbem Syracusas maximam esse Graecarum, pulcherrimam omnium saepe audistis. Nam et situ est cum munito tum ex omni aditu vel terra vel mari praeclaro ad aspectum, et portus habet prope in aedificatione amplexuque urbis inclusos.(...) Ea tanta est urbs ut ex quattuor urbibus maximis constare dicatur; quarum una est ea quam dixi Insula, quae duobus portibus cincta in utriusque portus ostium aditumque proiecta est; in qua domus est quae Hieronis regis fuit, qua praetores uti solent. In ea sunt aedes sacrae complures, sed duae quae longe ceteris antecellant, Dianae, et altera ornatissima, Minervae. In hac insula extrema est fons aquae dulcis, cui nomen Arethusa est, incredibili magnitudine, plenissimus piscium, qui fluctu totus operiretur nisi munitione ac mole lapidum diiunctus esset a mari. Altera autem est urbs Syracusis, cui nomen Achradina est; in qua forum maximum, pulcherrimae porticus, ornatissimum prytanium, amplissima est curia templumque egregium Iovis Olympii ceteraque urbis partes, quae una via lata perpetua multisque transversis divisae privatis aedificiis continentur. Tertia est urbs quae, quod in ea parte Fortunae fanum antiquum fuit, Tycha nominata est; in qua gymnasium amplissimum est et complures aedes sacrae. Quarta autem est quae, quia postrema coaedificata est, Neapolis nominatur; quam ad summam theatrum maximum, praeterea duo templa sunt egregia, Cereris unum, alterum Liberae.

Syracusae, -arum – Syrakuzy, miasto na Sycylii
Hiero, -nis – Hieron, tyran Syrakuz
Arethusa, -ae – źródło koło Syrakuz
Achradina, -ae – Achradina – dzielnica Syrakuz
Tycha, -ae – Tycha – dzielnica Syrakuz
Neapolis, -is – Neapol – dzielnica Syrakuz
Libera, -ae – Libera, utożsamiana z Prozerpiną

Tekst nr 2

T. Livius, *Ab Urbe condita*, II 12

(...) C. Mucius, adulescens nobilis, cui indignum videbatur populum Romanum servientem cum sub regibus esset nullo bello nec ab hostibus ullis obsessum esse, liberum eundem populum ab iisdem Etruscis obsideri quorum saepe exercitus fuderit, itaque magno audacique aliquo facinore eam indignitatem vindicandam ratus, primo sua sponte penetrare in hostium castra constituit; dein metuens ne si consulum iniussu et ignaris omnibus iret, forte deprehensus a custodibus Romanis retraheretur ut transfuga, fortuna tum urbis crimen adfirmante, senatum adit. "Transire Tiberim" inquit, "patres, et intrare, si possim, castra hostium volo, non praedo nec populationum invicem ultor; maius si di iuvant in animo est facinus." Adprobant patres; abdito intra vestem ferro proficiscitur. Ubi eo venit, in confertissima turba prope regium tribunal constitit. Ibi cum stipendium militibus forte daretur et scriba cum rege sedens pari fere ornatu multa ageret eumque milites vulgo adirent, timens sciscitari uter Porsinna esset, ne ignorando regem semet ipse aperiret quis esset, quo temere traxit fortuna facinus, scribam pro rege obruncat.

C. Mucius – Gajusz Mucjusz (Scewola)
Etrusci, -orum – Etruskowie
Porsinna, -ae – Porsenna – król Etrusków

